

2184
+
YCHYDIG O
ADGOFION GALARUS

AM Y

LLONG HENRY CATHERINE,

O NEFYN,

Yr hon aeth i lawr yn Mhorth Neigwl, *on y 6^{ed} dydd*
o'r haf ~~o'r haf~~ *yn y flwyddyn 1866*

Gan "Gwilym," o Bencaerau, Lleyn.

1.—Rhyw newydd trwm galarus

Wy'n roddi yma'n awr,

a ~~o~~ dery'r glust yn *glawfys*

Am Schooner aeth i lawr;

Ei henw oedd Henry Catherine *HA*

Yn Nevin rhestrowd hon,

Pan glywsant am y newydd

Doedd pawb yn brudd eu bron.

2.—O Ddablin hi ddaeth allan

Yn llawen iawn ei chriw,

Heb feddwl am yr helbul

Ddaeth arnynt tua'r Rhiw,

Cyn cyrhaedd trwyn y mynydd

Daeth arnynt awydd ffoi,

Doedd ynddi neb yn gwybod

Yn iawn pa le i droi

3.—Y bumed nos o Ragfyr,

Rhyw ruthr mawr a ddaeth,

Y criw oedd yn arswydo

Rhag syrthio ar yr draeth;

Fe'i heliwyd at Borthneigwl

Mewn trwbwl gyflwr blin,

A phara'r oedd y dryccin

Nes dychryn rhai'n bob un.

4.—Fel y cryfhâ'r ystorom,

A'r dynion yn gwanhau,

Yr oedd pob drws o obaith

Ar unwaith bron a chau.

x20 5248127

'Roedd natur bron a gwylltio,
 A chyffro yn y mor,
 Ond cadwodd at orchymyn
 Y Brenin Arglwydd Ior.

5.—Doedd dim ond 'mroi i'w gollwng.
 I fyned gyda'r dón,
 A treio rhwymo eu hunain
 Yn sound wrth daclau'r llong;
 Y môr a godai' fyny
 Fel rhyw fynyddau awr.
 A hwythau oedd yn ofur
 Bob munyd fyn'd i lawr

6.—Yr oedd y môr yn rhuo,
 A'r gwynt yn chwythu'n gry
 A'r llong yn methu hwylio
 Yn debyg fel y bu;
 Fe gollwyd dŷnion bedwar
 Yn gynar cyn y dydd,
 Daeth un fel o grafangau
 Yr angau glâs yn rhydd.

7.—Tua dau o'r gloch y bore
 Os da y cofa'r dyn,
 'Roedd ynddi bump o ddyinion
 Yn fywion oll bob un,
 Wrth iddi gael ei hyrddio
 A'i lluchio yn y fan,
 Ni chaed ond ef ei hunan—
 Wr truan ar y lan.

8.—Ymwelodd hen drugaredd
 Yn rhyfedd iawn a'r gwr,
 Fe'i caed yn mhlith y darnau
 O gyrhaedd tonau'r dwr;
 'Roedd awydd yr hen weilgi
 I gadw yn ei gôl—
 Cadd ddiane er ei waethaf
 'Roedd dyddiau iddo'n ol.

9.—A'r lleill o'r criw garcharwyd
 Fe'i daliwyd yno'n gaeth,
 Yr hwn sydd fel un dynol
 Rodd iddynt farwol saeth;
 Aeth rha'n i ffordd yn brysur
 'Rhyd llwybr tywyll da

Fè'i collwyd o fysg pobl,
I blith y marwol lu.

- 10.—Pa galon byth all dirnad
Eu profiad ar y pryd,
Wrth iddynt gael lluchio,
A'u hyrddio rhwng dau fyd;
Ond tel yr ydoedd angau
Yn prysur wneud ei waith,
Rhoes derfyn ar eu gyrfa
Rhwng tonau'r eigion llaith.
- 11.—Dymunol fyddai'r teulu
Sy'n ol ar dir y byw,
Ymdrechu ymdawelu
Yn wyneb troion Duw,
Efe sy'n llywodrethu
Y môr a'r gwyntoedd mawr,
Efe sy'n codi' fyny—
Efe sy'n taffu' lawr.
- 12.—Mae olwyn fawr rhagluniaeth
Yn dywyll iawn i ni,
Rhy fyr yw ein gwybodaeth
I atfu'i holrain hi,
Tywysog mawr Tangnefedd
A wyr angylchedd hon,
Ei throion dyfnion dyrus
Sy'n hysbys ger ei fron.
- 13.—Bu'r Cadben Henry Roberts
Mewn Voyage lawr gwaith,
Ac ni ddaeth dim damweiniol
I'w rwystro'n ol o'i daith;
Ond an siwrna yma
Fel yr ~~Mogis~~ ancirif lu,
Mae wedi rhodio'r llwybr,
Na ddychwel mwy i'w dy.
- 14.—Ei blant ~~sydd~~ heb eu magu
Yn chwech o gyfri' i gyd,
A'i anwyl wraig yn weddw
Ynganol twrf y byd;
Rhaid myn'd trwy orthrymderau
Tra yn y fuchedd hon,
Mae dyfroedd qerion angau
Yn chwerwi llawer bron.

25

15.—Ond na thristhad y teulu
 Fel rhai heb obaith da,
 Beth bynag a addawodd
 Yr Arglwydd Dduw fei gwna ;
 Yn dad bydd i'r amddifaid,
 A barnwr gweddwon gwael,
 Pan fyddont mewn cyfyngder
 Un hawddgar yw Duw hael.

2/3

16.—Os dyfroedd hyd y fferau
 Gadd rhai yn nechreu'r daith,
 Yn awr mae hyd y gluniau
 A'r lwynau ambell waith.
 Ond mae un yn gofalu
 Pe cyrhaedd ~~dd~~ dyddiau hen
 Na chaiff y dwr eu boddi
 Er codi at yr ên.

1/1

17.—Caed un or enw Evan
 Yn gelain ar y traeth,
 Yr hwn a gadd ei wasgu
 I ryw galedi caeth ;
 Pan aed a hwn i Nevin
 Bu dychryn drwy'r holl dre,
 Yn awr mae yn y ddaear
 Yn oeraidd iawn ei le.

18.—Un mil wyth gant tri ugain
 Hyn ydoedd oedran Crist,
 A chwe' mlwydd gyda hyny
 Daeth i ni'r newydd trist ;
 Y chweched ddydd o Ragfyr
 Yn brysur daeth y braw,
 Yn hir fe bery'r galar
 Am amser etto a ddaw.

He glayni

19.—Ynna ryw amryw leisiau
 Yn galw yn uchel iawn,
 Am i ni ffoi i'r noddfa
 Cyn machlud haul prydawn ;
 Yn darfod mae ein dyddiau
 Fel hyn o bryd i bryd,
 Nid yma mae ein cartre'
 Fe'n cludir oll o'r byd.